INSATS #3

APRIL 2022

INGET VAL

Mänskliga rättigheter är ett krav, ett måste - och ett löfte. Mänskliga rättigheter är inget val.
Det är dags att vi påminner politikerna om vad de faktiskt lovat.

Temanummer! Nu presenteras valplattformen som är vår kampanj inför riksdagsvalet.
Läs mer om frågorna, utbildningstillfällen och hur vi agerar!

3 KRIGET I UKRAINA
Vi fortsätter agera för skyddet av civila

6-11 VALPLATTFORMEN
Djupdyk i våra valfrågor!

12 GODA NYHETER!
Skriv för Frihet har gett resultat

14 NY GENERALSEKRETERARE
Vi välkomnar Anna Johansson

AMNESTY INTERNATIONAL

AMNESTYKALENDERN

11 APRIL
Uppföljningsmöte om sektionens framtida organisering

13 APRIL
Amnesty A Engelska

18 APRIL
Sista dag att nominera till aktivistpriser

20 APRIL
Informationsmöte om förslaget till verksamhetsstrategi 2022-2030

25 APRIL
Digitalt samtal om sexuellt våld samt klimaträttvisa och samers rättigheter

26 APRIL
Utbildning i mediahantering

27 APRIL
Amnesty B

2 MAJ
Sista anmälningsdag till årsmötet

2 MAJ
Digitalt samtal om rätt till bostad samt social rättvisa och trygghet

3 MAJ
Valplattformen drar igång

9-15 MAJ
Sektionens årsmöte

17 MAJ
Amnesty A

Kalendern innehåller information om aktiviteter som berör aktivister i svenska sektionen. Den uppdateras inför varje nummer och kan därför fyllas på eller revideras mellan de olika numren.

Om du har frågor om kalendern kontakta redaktören - julia.karlsson@amnesty.se. Information om utbildningar hittar ni på https://aktivism.amnesty.se/utbildningar-och-moten/

© Olya Peretyatkevich/Amnesty

Aktivister från Amnesty Tjeckien anordnade en manifestation för att lyfta dödliga attacker mot civila under den globala aktionsdagen 24/3.

Grupp 256 i Ljungskile använde solrosen som symbol för Ukrainas motståndsrörelse, och delade under globala aktionsdagen ut solrosfrön till förbipasserande i samband med namninsamlingen.

© Amnesty Ghana

Aktivister från Amnesty Ghana i en solidaritetsaktion samma dag.

VI FORTSÄTTER AGERA FÖR ATT SKYDDA CIVILA I UKRAINA

Den 24 februari inleddes Rysslands invasion med beskjutning av militära anläggningar i flera delar av Ukraina. Ryska trupper korsade gränser i norr, öst och i söder från ockuperade Krim. Ryska krigsfartyg blockerade Svarta havet. Sedan dess har ryska styrkor upprepade gånger kränkt folkrätten och krigets lagar genom systematiska och urskillningslösa attacker som dödat och skadat civila, och förstört hem, sjukhus, skolor och annan civil infrastruktur.

HÅLL ER UPPDATERADE!

Nu finns också en sida på amnesty.org, med alla uppdateringar och nyheter om kriget i Ukraina. Ni hittar den här: www.amnesty.org/en/latest/news/2022/03/latest-news-on-russias-war-on-ukraine/

VAD GÖR AMNESTY?

Vi är på plats och utreder, dokumenterar och rapporterar om Rysslands brott mot mänskliga rättigheter. En annan del av vårt arbete i Ukraina sker genom Amnestys Crisis Evidence Lab som bland annat verifierar foton och filmer som kan visa på krigsbrott. Dokumentationen kan kommuniceras till omvärlden men också användas som bevis i framtida rättsprocesser. Milena Marin, chef för Amnestys Crisis Evidence Lab, berättar i en intervju om betydelsen av arbetet och de utmaningar de stöter på. “Medan vi upptäcker en attack, äger nästa redan rum” säger hon. Läs mer om hur Amnestys Crisis Evidence Lab fungerar på amnesty.se.

Globalt anordnades en aktionsdag den 24 mars, en månad efter att invasionen inleddes. Amnestyaktivister runt om i världen belyste människorättskränkningar på olika sätt, genom att sätta upp affischer på tunnelbanestationer, protestera utanför ryska ambassader, demonstrera och skicka solidaritetshälsningar till civila i Ukraina. I Sverige har amnestygrupper bland annat samlat in underskrifter, demonstrerat, inlett samarbeten med fler organisationer, och besökt skolor för att informera om situationen. Vår generalsekreterare Anna Johansson talade under en demonstration den 26 mars i Stockholm.

AGERA FÖR SKYDDET AV CIVILA!

Mycket händer inom Amnestys arbete kopplat till kriget i Ukraina just nu. Men vi vet att vi nu och under kommande tid behöver fortsätta arbetet för att skydda civila. Därför fortsätter vår digitala aktion som vänder sig till Ryska federationens försvarsdepartement med kravet att Ryssland omedelbart upphör med sina krigshandlingar, beskyddar civilbefolkningen och upphör med sina brott mot internationell rätt. Var med er grupp också och hämta hem arbetet lokalt!

Fortsätt uppmärksamma den digitala aktionen och sprid information om de människorättskränkningar som sker. Anordna eller delta på manifestationer på er ort, fundera över kreativa sätt ni kan uppmärksamma behovet av skydd av civila. Anmäl ert intresse via aktivistportalen för att få uppdateringar om nya möjligheter till att agera och kommande kampanjmaterial. Ni anmäler er här: aktivism.amnesty.se/delta-i-en-aktion/ukraina/

JULIA KARLSSON
VERKSAMHETSUTVECKLARE
JULIA.KARLSSON@AMNESTY.SE
0709 87 04 65

URFOLKSRÄTTEN ÅSIDOSÄTTS I SVERIGE, VAR MED I ARBETET FRAMÅT

Den 22 mars kom beskedet att regeringen ger grönt ljus till Beowulf Minings ansökan om bearbetningskoncession för en järnmalmsgruva i Gállok, något som Amnesty beklagar djupt. Beslutet kommer trots att berörda samebyar, Sametinget, FN-experter, UNESCO, Amnesty, Länsstyrelsen, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och många andra sagt nej. Experter bedömer att järnmalmen är av medioker kvalitet och att gruvverksamheten kan komma att ge arbetstillfällen under en begränsad tid – medan effekterna för miljö och samisk kultur riskerar att bli permanenta.

– Sverige har ett urfolk och urfolksrätten är internationellt bindande. I den ingår bland annat att urfolken har rätt till fritt och informerat förhandssamtycke (FPIC) i frågor av stor betydelse för dem. En gruva i Gállok, på för rennäringen helt centrala betesmarker, är en sådan fråga. Berörda samebyar har tydligt och klart sagt nej, med stöd från såväl miljö- som rättighetsexperter på nationell och internationell nivå. Att regeringen ändå väljer att ge grönt ljus är häpnadsväckande, och kan inte ses som något annat än en bekräftelse på att urfolksrätten väger mycket, mycket lätt när politik görs i Sverige, säger Johanna Westeson, jurist och sakkunnig i diskrimineringsfrågor på svenska Amnesty.

VAD GÖR VI NU?

Amnesty Sveriges arbete för klimaträttvisa är under uppbyggnad och för närvarande är vårt främsta fokus hur klimatkrisen (och åtgärder som tas för att tackla den) drabbar urfolket samerna. Klimaträttvisa innebär bland annat att urfolks rättigheter skyddas när klimatet förändras och när samhällen måste ställa om. Grön omställning utan hänsyn till urfolk är inte rättvis och inte hållbar, och här har vi som människorättsorganisation en viktig roll att spela.

Klimat och mänskliga rättigheter är tätt sammankopplade, och därför måste vi som kan mänskliga rättigheter också följa och engagera oss i klimatfrågor.

Vill ni agera för klimaträttvisa och att urfolks rättigheter respekteras i Sverige och världen? Så här går ni tillväga:

- Var med och agera inom valplattformen där en av våra fokusfrågor är just samers rättigheter och klimaträttvisa. Läs mer om valplattformen och hur du anmäler dig på sida 6-11.
- Skriv upp er på vår utskickslista för klimaträttvisa för löpande information om vad Amnesty har på gång i frågan, kommande aktioner, demonstrationer och tillfällen att lära dig mer. Anmäl dig här.
- Följ Amnesty Sápmi i sociala medier för att hålla er uppdaterade om frågor kopplade till urfolksrätten och Sápmi.
- Dra på er amnestyvästen och delta i klimatdemonstrationer. Fridays For Future anordnar t.ex. återkommande demonstrationer på många orter i Sverige.

Har ni frågor eller vill veta mer om vårt arbete för klimaträttvisa? Hör av er till mig.

KARIN DANELIUS
VERKSAMHETSUTVECKLARE
KARIN.DANELIUS@AMNESTY.SE
070-197 44 77

SOM JAG SER DET...

Sverige har två mindre smickrande traditioner när det gäller urfolket samerna. För det första, den samiska historien är sedan århundraden tillbaka fylld med diskriminering och övergrepp, tvångsförflyttningar och förakt. Det har skett via beslut av svenska staten och sker än idag med osynliggörandet av samisk kultur och exploatering av samernas traditionella marker.

För det andra, traditionen att Sverige får regelbunden internationell kritik beträffande oförmågan att leva upp till urfolksrätten. FN:s rasdiskrimineringskommitté, FN:s människorättsråd och andra organ framhåller bland annat att samerna saknar tillräckligt med inflytande i frågor som rör deras kultur, traditioner och marker.

Därför är jag inte förvånad över att svenska regeringen och näringsminister Karl-Petter Thorwaldsson sa ja till planerna att bryta järnmalm i Gállok.

Sverige har ratificerat en mängd FN-konventioner om mänskliga rättigheter och åtagit sig att följa Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter. Vi har även vår egen minoritetslag samt en grundlag, Regeringsformen, som framhåller att samernas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur ska främjas – där ingår bland annat den naturbetesbaserade renskötseln.

Det spelade inte heller någon roll för regeringen att UNESCO, FN:s speciella rapportör om urfolksrätt, Naturvårdsverket, Sametinget, Svenska kyrkan, Amnesty Sverige, Civil Rights Defenders med flera har sagt nej till gruvplanerna.

Antingen har regeringen en djup okunnighet om urfolksrätten eller så väljer våra folkvalda politiker att negligera den – igen.

Näringsministern nämnde inte ett ord om urfolksrätten under presskonferensen när beslutet presenterades. Inte. Ett. Ord.

Traditioner av att köra över urfolket samerna förnekar sig inte.

Dessutom, när detta skrivs, framkommer misstanke om jäv på Näringsdepartementet inför beslutet om Gállok.

Det har även framkommit att Beowulf Mining, bolaget som ansökt om bearbetningskoncession för malmbrytningen, har kopplingar till ett bolag i ett skatteparadis. När detta avslöjades svarade bolagets styrelseordförande Sven-Olof Littorin att det förvisso stämmer, men att journalisten bakom uppgifterna har ”samiskt påbrå”, varpå han anmälde artikeln till Medieombudsmannen.

Som jag ser det handlar det ytterst om ett ömsesidigt förhållande: demokratin står som garant för att mänskliga rättigheter ska kunna förverkligas, samtidigt som mänskliga rättigheter krävs för att demokratin ska kunna upprätthållas.

Som jag ser det är det därför vi samhällsmedborgare måste kunna lita på att regering och riksdag verkligen försvarar mänskliga rättigheter varenda minut – även i Sverige.

ERIK TÖRNLUND
AMNESTY SÁPMI

LJUS

Vi ger aldrig upp!

TAGGTRÅD

De som gör allt för att vi ska ge upp.

INFÖR VALET 2022: NU LANSERAR VI SNART VALPLATTFORMEN!

INGET VAL

Mänskliga rättigheter är ett krav, ett måste - och ett löfte. Mänskliga rättigheter är inget val. Det är dags att vi påminner politikerna om vad de faktiskt lovat.

VALÅR 2022

Kontaktperson på sekretariatet:
Marianne Gyllenpistol

VARFÖR EN VALPLATTFORM?

Det är omvälvande tider och världen rör på sig snabbt. I höst är det dags för val och framtiden upplevs för många oroande och osäker.

För Amnesty är vår uppgift under valet densamma som alltid: att kämpa för att mänskliga rättigheter ska gälla för alla, nu och i framtiden. Men i år är det kanske lite extra viktigt att vi kämpar. Sverige, och därmed våra politiker, har lovat att stå bakom de mänskliga rättigheterna. Att respektera och garantera dem för alla som bor här. Trots det har många i Sverige inte en trygg plats att bo på. Människor utsätts för rasism, diskriminering, hot och våld på grund av vem de är. Sexuellt våld är utbrett och överlevare får sällan upprättelse. Urfolks rättigheter tas inte på allvar och klimatkrisen påverkar samers sätt att leva. Politikerna har lovat att stå bakom våra mänskliga rättigheter och vi måste se till att de håller vad de lovat. Vi måste vara med och påminna om deras löfte. Alla människors lika värde är inget man väljer, eller väljer bort, när det passar. Det gäller alla, alltid. Mänskliga rättigheter måste respekteras och bli en del av samtalet igen.

Vi vill visa på lösningar, framtidstro och hopp. Inför årets valkampanj har vi valt ut fyra frågor som vi kommer ha extra fokus på: rättvisa och vård för överlevare av sexuellt våld, samers rättigheter och klimaträttvisa, social rättvisa och social trygghet samt rätt till bostad. Vi ser en stor risk att dessa frågor glöms bort i debatten och att de kommer vara aktuella även efter valet. För många av oss är frågorna nya och nu har vi möjligheten att tillsammans lära oss mer.

INGET VAL

Mänskliga rättigheter är inget val utan ett krav och ett löfte. Varje gång politikerna ställer rättighet mot rättighet, grupp mot grupp och människa mot människa bryter de mot sitt löfte. Vi ska inte tvingas välja mellan våra rättigheter. Det är dags att vi påminner våra politiker om vad de lovat.

På följande sidor kan ni ta del av hur vi agerar, ni kan läsa mer om och anmäla er till kommande utbildningar inom valplattformen samt djupdyka i de fyra frågorna som kommer lyftas.

HUR VI AGERAR

ANMÄL ER TILL VALPLATTFORMEN HÄR:

AKTIVISM.AMNESTY.SE/FORMS/ANMALAN-TILL-VALPLATTFORMEN-2022/

Nu måste vi påminna politikerna och allmänheten om att respektera mänskliga rättigheter! Här kommer fyra förslag på hur ni kan agera. Till vissa av aktiviteterna finns mallar och tillhörande material som går att beställa när du anmäler dig till kampanjen.

- Delta i valplattformen på sociala medier
- Utfrågningar av politiker i valstugor
- Skriva insändare i lokal media
- Agera med vår aktionsaffisch

DELTA I VALPLATTFORMEN

AGERA VIA SOCIALA MEDIER

På sociala medier har vi möjligheten att vara kreativa, reagera snabbt på politiska utspel och nå ut till många människor samtidigt. Under kampanjens gång uppmuntrar vi därför dig att delta digitalt! Vi anordnar även en mediautbildning där du får lära dig mer om effektiv mediahantering. Mer om det kan du läsa nedan.

SKRIVA INSÄNDARE I LOKAL MEDIA

Att skriva insändare är ett bra sätt att informera, påverka och skapa opinion, framför allt i en lokal kontext. I lathunden kommer det finnas tips på hur du skriver engagerande insändare.

AKTIONSAFFISCH

Mänskliga rättigheter riskerar att kränkas överallt i Sverige. Det kan vara våld i hemmet eller människor som tvingas leva i trångboddhet. För att uppmärksamma frågan har vi tagit fram en aktionsaffisch som kan användas både digitalt och fysiskt. Mer information om den hittar ni i lathunden!

UTFRÅGNINGAR I VALSTUGOR

Vi riktar oss till stor del till politikerna och självklart måste vi ta chansen att ställa frågor om hur de arbetar för att de mänskliga rättigheterna följs i Sverige! I lathunden hittar ni ett frågeformulär som ni kan ta med till valstugorna. Svaren vi får kan vi dessutom använda som underlag vid andra tillfällen.

NAMNINSAMLING

I augusti kommer vi att ha en namninsamling som riktar sig till den nya regeringen och uppmana dem till att inte glömma sitt åtagande, att mänskliga rättigheter ska gälla alla, alltid, även i Sverige.

Mer information och tydliga instruktioner finns i lathunden som du får när du anmäler dig till kampanjen. **Nu kör vi!**

MARIANNE GYLLENPISTOL
VERKSAMHETSUTVECKLARE
0707-44 57 93
MARIANNE.GYLLENPISTOL@AMNESTY.SE

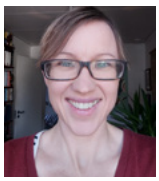

VALÅR 2022

Kontaktperson på sekretariatet:
Marianne Gyllenpistol

KOM PÅ SAMTAL OM VÅRA VALFRÅGOR!

DIGITALT SAMTAL: SEXUELLT VÅLD, KLIMATRÄTTVISA OCH SAMERS RÄTTIGHETER

Vid det första samtalet diskuteras *rättvisa och vård för överlevare av sexuellt våld samt samers rättigheter och klimaträttvisa* tillsammans med våra sakkunniga **Katarina Bergehed** och **Johanna Westeson**.

När: 25 april kl 18:00-20:00
Vad: Digitalt samtal
Hur: Anmälan hittar ni här: aktivism.amnesty.se/forms/samtal-om-valplattformen-samtal-1/

DIGITALT SAMTAL: RÄTT TILL BOSTAD, SOCIAL RÄTTVISA OCH TRYGGHET

Vid det andra samtalstillfället diskuteras *social rättvisa och social trygghet samt rätt till bostad* tillsammans med sommarprataren **Nicolas Lunabba** från organisationen Hela Malmö, och forskaren **Tove Samzelius** från Malmö Universitet.

När: 2 maj kl 18:00-20:00
Vad: Digitalt samtal
Hur: Anmälan hittar ni här: aktivism.amnesty.se/forms/samtal-om-valplattformen-samtal-2/

Frågor eller funderingar? Kontakta marianne.gyllenpistol@amnesty.se

UTBILDNINGSTILLFÄLLE: LÄR ER MER OM MEDIAHANTERING!

En stor del av arbetet handlar om att informera och skapa opinion kring valplattformens frågor. Ett effektivt tillvägagångssätt är att synas och höras i media, såväl i traditionell media som i sociala medier. Vill ni lära er mer om hur ni skriver insändare som engagerar eller hur ni får större spridning av era inlägg i sociala medier? Kommunikationsansvarige Joanna Backman och journalisten Nina Hjelmgren från Amnesty Sápmi lär er mer om hur en på ett effektivt och engagerande sätt kommunicerar sina budskap.

När: 26 april kl 18:00-20:00
Vad: Digitalt utbildningstillfälle
Hur: Anmälan hittar ni https://aktivism.amnesty.se/forms/intresseanmalan-medieutbildning/

VALÅR 2022

Kontaktperson på sekretariatet:
Marianne Gyllenpistol

VÅRA VALFRÅGOR

RÄTTVISA OCH VÅRD FÖR ÖVERLEVARE AV SEXUELLT VÅLD

Varje år utsätts tiotusentals människor för våldtäkt i Sverige, varav de flesta är flickor och kvinnor. Mörkertalet är dock stort och de flesta våldtäktsbrott anmäls inte alls. Av de fall som faktiskt anmäls prövas endast en andel i domstol, vilket gör att våldtäktsöverlevare har svårt att få upprättelse.

Överlevare av sexuellt våld löper risk att drabbas av psykologiska trauman och skador som i förlängningen kan leda till följdsjukdomar som PTSD eller kroniska smärtsjukdomar. Därav är det oerhört viktigt att den vård som överlevare har rätt till och behov av finns tillgänglig. Tyvärr gör brister inom vården att situationen inte ser ut så idag. Istället fångas patienter upp alldeles för sent eller inte alls.

VAD VI VILL

- Vi behöver bättre polisutredningar. Våldtäktsutredningar måste prioriteras, genomföras av personer med tillräcklig kunskap och utgå från de arbetsmetoder som identifierats som mest framgångsrika.
- Vårdfrågan måste prioriteras politiskt, ett ansvar som ligger på landets regioner. Alla ska få den vård och det stöd de behöver, oavsett var de bor eller när övergreppen skedde.

SAMERS RÄTTIGHETER OCH KLIMATRÄTTVISA

Klimatkrisens direkta påverkan på människor och natur blir allt mer alarmerande. Urfolket samerna är en av de grupper som drabbas mest direkt och som vittnar om att den globala uppvärmningen både försämrar och gör livsvillkoren oförutsägbara. De traditionella näringarna, och livet i samklang med naturen på de traditionella markerna, är starkt förknippade med den samiska kulturen. Därmed finns en oro för att samisk kultur och identitet inte kommer överleva i ett mer uppvärmt klimat.

Det är tydligt att Sverige måste genomgå en klimatomställning och det är snarast. Samtidigt måste omställningen vara rättvis och utan att kränka minoriteters rättigheter. Idag påverkas samer i hög grad av de insatser som är en del av den gröna omställningen. Vindkraft och gruvor byggs ut på samiska marker, vilket negativt påverkar arbetet med de traditionella näringarna.

Frågan är också kopplad till urfolksrätten och dess bindande verkan, som inte alltid respekteras idag. I januari i år klubbades en ny konsultationsordning igenom. Den innebär att staten och myndigheter är skyldiga att konsultera med samiska företrädare i frågor som rör det samiska folket. Trots det väntar vi fortfarande på att lagändringen ska få genomslag på riktigt, något som vi till exempel saknade i frågan om en gruvetableringen i Gallók.

VAD VI VILL:

- Ingen grön omställning blir hållbar utan respekt för rättigheter för diskriminerade grupper. Principen om fritt, informerat förhandssamtycke måste implementeras på allvar.
- Ta vara på samers breda erfarenhet och kunskap av hållbart leverne.
- Att sanningskommissionen får förutsättningar att utföra sitt arbete så att verklig sanning, rättvisa och gottgörelse för det samiska folket kan uppnås.

SOCIAL RÄTTVISA OCH SOCIAL TRYGGHET

Den politiska debatten har hårdnat och nästan samtliga politiska partier skallar “hårdare tag”, “högre straff” och “ordning och reda”. I allt högre utsträckning diskuteras åtgärder som utökad övervakning och visitationszoner. De politiska förslagen slår ofta extra hårt mot vissa grupper och spär på en rasistisk och stereotypiserande diskurs. Som konsekvens hamnar strukturella orsaksförklaringar och förebyggande åtgärder i skuggan. Diskussionen om segregation, utanförskap och diskriminering bortprioriteras till förmån för en mer auktoritär och avhumaniserande politik.

VAD VI VILL:

- Den politiska debatten måste innefatta en förståelse för hur ekonomisk ojämlikhet, utanförskap och demonisering formar vårt samhälle. Vi kan inte enbart diskutera hårdare tag utan att också lyfta behovet av rättighetsbaserade insatser: bättre skolor, fler mötesplatser, trygga bostäder och utökat psykosocialt stöd.
- Vi måste ifrågasätta trygghetsbegreppet. Innebär verkligen utökad övervakning och fler poliskontroller att tryggheten ökar? Och för vem? Polisiära insatser måste ta hänsyn till människors rättigheter och får inte ersätta sociala insatser!

RÄTT TILL BOSTAD

Den nationella bostadskrisen är ett faktum. Unga från mindre kapitalstarka hem har svårt att hitta boende och den strukturella hemlösheten växer. Allt fler människor känner oro över hur de ska få hyran att gå ihop när ockerhyror, renovräkningar och osäkra hyresvillkor har blivit det nya normala. De människorättsdokument som Sverige åtagit sig att följa fastställer att människor har rätt att leva i trygghet, säkerhet och värdighet samt att boendet inte får utgöra en för stor del av ett hushålls inkomst. Idag uppfylls inte dessa rättigheter och situationen blir allt mer kritisk.

VAD VI VILL:

- Vi kräver ett rättighetsbaserat bostadsprogram som garanterar de rättigheter Sverige skrivit under på. Alla ska ha tillgång till en värdig bostad, oavsett socioekonomisk status, ålder eller etnicitet. Tillgången till bostad ska inte vara beroende av kontaktnät eller stort kapital. Bostad måste börja betraktas som den rättighet det faktiskt är och inte som en vara på en marknad.

MR-OMRÅDE:
KVINNORS RÄTTIGHETER
Kontaktperson på sekretariatet:
Julia Karlsson

8 MARS - VILKEN KAMPANJTOPP!

Nu har det gått nästan en månad sedan en av årets största kampanjtoppar: internationella kvinnodagen. Mycket har hänt runt om i landet. Grupper har varit ute på gator och torg för att demonstrera. Det har samlats namnunderskrifter och anordnats föreläsningar, pysseldagar, quiz och många fler kreativa sätt för att uppmärksamma kvinnors rättigheter, i Sverige och i världen.

I år fokuserade vi på aborträtten, genom en global aktion ledd av Amnesty USA. Kampanjen syftade till att sätta press på amerikanska politiker att försvara aborträtten och människors rätt att själva bestämma över sin egen kropp, i alla amerikanska delstater. **Tillsammans har vi samlat in hela 26 801 underskrifter i Sverige!** Ett Amnesty Talks är på gång där vi den 19 april kommer gästas av Amnesty USA som kommer berätta mer om fortsättningen för kampen om aborträtten. Håll utkik på Amnesty Sveriges facebooksida efter eventet! Utöver aborträtten uppmärksammade grupper även mäns våld mot kvinnor och vår långsiktiga kampanj Time for Change som syftar till att förbättra tillgången till vård och stöd till sexualbrottsöverlevare.

GLÖM INTE UTVÄRDERA

För att samla in vilka frågor som uppmärksammats under 8 mars har vi tagit fram ut en utvärdering till alla grupper som agerat. Utvärderingen är viktig för att vi ska kunna ta del av era tankar/åsikter om årets kampanj och för att vi ska kunna skapa bättre underlag till planeringen av nästa års 8 mars-kampanj, men också för att visa på den samlade kraften lokalt. Glöm inte att fylla i utvärderingen oavsett vilken fråga ni arbetade med under 8 mars om ni ännu inte gjort det! Utvärderingen hittar ni här: https://forms.gle/o8XmnzJ5CfCa2tko7

NU FORTSÄTTER VI ARBETET!

Om du och din grupp är intresserad av att fortsätta arbeta med sexuella och reproduktiva rättigheter kan ni nu anmäla ert intresse. Under våren kommer vi arbeta mot påtvingade graviditeter hos flickor i Paraguay och för att utbildningsministeriet ska upphäva förbudet mot sexualundervisning i skolan. Anmäl er för kommande material och uppdateringar här: aktivism.amnesty.se/forms/anmalan-paraguay/

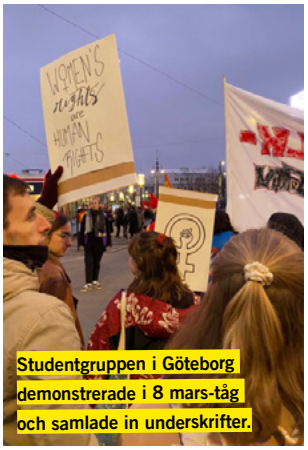

Studentgruppen i Göteborg demonstrerade i 8 mars-tåg och samlade in underskrifter.

Grupp 162 på Soltorget i Karlstad, för att uppmärksamma kriget i Ukraina och aborträtten i USA.

IDA LARSSON
PRAKTIKANT VERKSAMHETSUTVECKLING, GÖTEBORG
IDA.LARSSON@AMNESTY.SE

JULIA KARLSSON
VERKSAMHETSUTVECKLARE
JULIA.KARLSSON@AMNESTY.SE
0709 87 04 65

GODA NYHETER UNDER 2022

SKRIV FÖR FRIHET HAR GJORT SKILLNAD FÖR **BERNARDO, MAGAI** OCH **RAIF**

BERNARDO CAAL XÓL

Den 24 mars 2022 frigavs äntligen den guatemalanske människorättsförsvararen Bernardo Caal Xól efter att ha suttit fängslad i över fyra år. Enligt försvarsadvokaten hade en domare beordrat Bernardos frigivning för gott uppförande. Under Skriv för Frihet 2021 kampanjade vi med Bernardo och krävde hans frikännande.

Bernardo tillsammans med sin familj efter frigivningen.
© Anny Matzir

MAGAI MATIOP NGONG

Den 22 mars 2022 frigavs den sydsudanska Magai Matiop Ngong. Magai Matiop Ngong var en 15-årig gymnasieelev när han dömdes till döden genom hängning den 14 november 2017 efter att ha dömts för mord, som han hävdar var en olycka. Han tillbringade två år och åtta månader i en dödscell, varav två år och en månad av det när han fortfarande var barn. Vi agerade för Magai under Skriv för Frihet 2019.

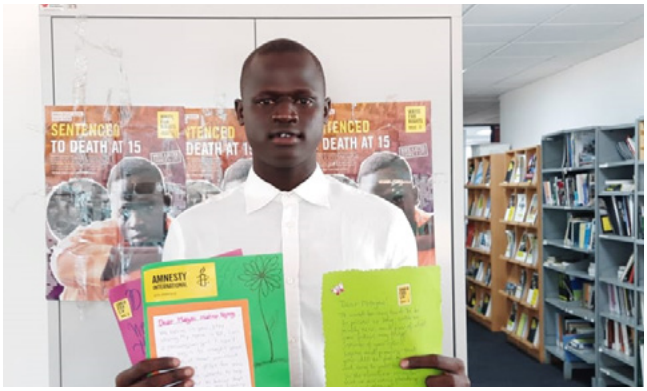

RAIF BADAWI

Den 11 mars 2022 frigavs den saudiske aktivisten Raif Badawi efter att ha varit fängslad i 10 år. Raif dömdes till 10 års fängelse och 1000 piskrapp. Hans “brott” var att ha startat en webbsida för att diskutera politik och samhällsfrågor i Saudiarabien. I januari 2015 verkställdes de första 50 slagen av spöstraffet. Vi agerade för Raif under Skriv för Frihet 2016.

FARTUN ANDERSSON RAMNEMO
VERKSAMHETSUTVECKLARE
FARTUN.ANDERSSON-RAMNEMO@AMNESTY.SE
070-914 41 52

VILL DU VARA MED OCH UTVECKLA VÄRLDENS STÖRSTA MÄNNISKORÄTTSKAMPANJ?

SÖK TILL REFERENSGRUPPEN FÖR ÅRETS SKRIV FÖR FRIHET!

I årets arbete med Skriv För Frihet kommer vi att testa nya metoder i utformandet av kampanjkonceptet. Vi kommer därför tillsätta en referensgrupp bestående av fyra organiserade aktivister med olika profiler som jobbar med kampanjteamet på sekretariatet för att skapa årets kampanj. Syftet med referensgruppen är att skapa ett forum där vi tillsammans samarbetar för att skapa en ännu mer effektiv och slagkraftig kampanj för att göra skillnad för de fall som kommer att lyftas i årets kampanj.

Kampanjarbetet börjar nu i vår - sök till referensgruppen redan nu!

Vi söker både dig som vill leda och vara sammankallande för gruppen samt er som vill vara referensgruppdeltagare gärna med någon av profilerna som nämns nedanför. Vi tror att referensgruppen blir en dynamisk grupp om den består av 4 personer där en av er är sammankallande med det huvudsakliga ansvaret för att planera ert arbete.

Profiler som vi söker till referensgruppen:

- Ungdomsaktivist i en lokal ungdomsgrupp
- Ungdomsrepresentant från ungdomsrådet eller student-rådet
- Organiserad aktivist med lång erfarenhet av kampanjen
- Organiserad aktivist som är verksam i glesbygd

Vi ser gärna att personer i referensgruppen har ett brinnande intresse eller en vilja att lära sig mer om hur vi jobbar med intersektionella analyser i vårt kampanjarbete.

Gillar du att hålla i möten och leda ideella grupper för att nå ett gemensamt mål?
Vi söker dig som är en ledare med ett stort intresse för vårt människorättsarbete och vana att agera inom ramen för Skriv För Frihet eller någon av våra större kampanjer. Sök rollen som sammankallande för referensgruppen kopplat till Skriv För Frihet 2022!

Åtagande

- Inläsning av material och underlag kopplat till kampanjen.
- Delta i fyra obligatoriska planeringsmöten under kampanjperioden.
- Ta sig an arbetsuppgifter/uppdrag under arbetsprocessen kopplat till kampanjkonceptet från april fram till avslutet i februari.

Förslag på uppstartsmöte för referensgruppen är följande:
När: söndag den 8 maj
Tid: kl 13.00 - senast 16.00
Hur: digitalt

Ansök till referensgruppen senast 29 april här:
aktivism.amnesty.se/forms/ansokan-sammankallande-for-referensgrupp/

FARTUN ANDERSSON RAMNEMO
VERKSAMHETSUTVECKLARE
FARTUN.ANDERSSON-RAMNEMO@AMNESTY.SE
070-914 41 52

Nu presenterar vi vår nya generalsekreterare Anna Johansson.

GENERALSEKRETERARENS HÖRNA

Året är 1995. Jag är 19 år och fast besluten att flytta hemifrån. Full av tillförsikt och med onödigt gott självförtroende beger jag mig till London, för att arbeta som volontär på en social hjälporganisation, för att stödja människor som lever i hemlöshet och socialt utanförskap. Jag är på många sätt priviligerad, jag kommer från en trygg familjebakgrund och har vuxit upp i en välbärgad småstad. Men det jag möter som 19-åring kommer att förändra mig i grunden. Den röda tråd, som sedan dess löper genom både mitt yrkesverksamma och privata liv, tar sin början här: Min absoluta övertygelse om människors lika värde och rättigheter, oavsett vår bakgrund, våra livsvillkor eller vår identitet. Och min föresats att arbeta för att upprätthålla just detta. Kalla det solidaritet. Eller rättvisepatos. Eller jävlar anamma. Men den övertygelsen bär jag med mig än idag.

Mina föräldrar är politiskt engagerade under hela min uppväxt. Jag har tidiga minnen av demonstrationståg med vajande fanor och långa manifestationer på Folkets Hus i Jönköping: *Fler dagisplatser! USA ut ur Nicaragua! Kärnkraft? Nej tack!* Men det är i London som jag själv för första gången engagerar mig i det politiska påverkansarbetet, mot socialt utanförskap. Vår första kampanj - Let's Bridge the Gap! - gör inget vidare avtryck bland beslutsfattare i Westminster. Trots att vi har engagerat både skolelever, boende i närliggande områden och andra som är välvilligt inställda lyckas vi som mest uppbåda ett par hundra personer som samlas utanför parlamentet. Vi saknar den inneboende kraften av att vara många som agerar tillsammans.

Men Caroline, David, Siobhan, och alla de andra som jag vid det här läget har lärt känna, fortsätter att visa vägen. För dem handlar vårt arbete inte om tomma paroller, utan om grundläggande rättvisa. Rättvisa för dem själva, den egna familjen och det lokala samhället. Vi fortsätter att lyfta olika konkreta sakfrågor, som rätten till en skälig levnadsnivå eller rätten till bostad. Men lika ofta handlar arbetet om rätten att tala i egen sak. Att bli lyssnad på, utifrån egna, levda erfarenheter. Att inte bli avfärdad. Att inte bli bemött med fördomar. Och om upprättelse och gottgörelse.

Sedan 21 mars är jag ny Generalsekreterare på Amnesty Sverige. London känns som en avlägsen tid, 19-åriga Anna likaså. Men de människor som jag lärde mig så mycket av bär jag fortfarande med mig, 25 år senare. På Amnesty Sverige säger vi ofta: "Vi är förändringen vi vill se i samhället". Det kan låta enkelt. Men för att utmana maktstrukturer behöver vi visa både mod och uthållighet. Och i arbetet för rättvisa krävs en tydlig ideologisk kompass, men också respekt och lyhördhet för de vars röster och perspektiv annars riskerar att tappas bort. Dessutom behöver vi ha insikten att förstå att det ibland är vi själva som står i vägen för den förändring som krävs.

Viktigast av alla? *Tillsammans* utgör vi en ostoppbar rörelse! I en värld som präglas av politisk och social polarisering, en eskalerande klimatkris, växande ojämlikhet och där mänskliga rättigheter återkommande undergrävs och attackeras, behövs Amnesty International mer än någonsin!

Jag känner en oerhörd glädje och ödmjukhet inför förtroendet jag har fått att axla detta viktiga uppdrag. Jag ser också fram emot det fortsatta samarbetet med er, alla engagerade aktivister och medlemmar. Tillsammans gör vi ett otroligt viktigt arbete för att mänskliga rättigheter ska gälla alla, nu och i framtiden. Och vi ger aldrig upp!

ANNA JOHANSSON

ANMÄL DIG TILL ÅRSMÖTET!

Du har väl inte missat att anmäla dig till årsmötet? Årets viktigaste händelse drar igång den 9 maj. Amnesty Sveriges årsmöte 2022 sker digitalt och är din chans att vara med och fatta beslut om Amnestys riktning framåt och hur vi tillsammans kan göra skillnad för mänskliga rättigheter.

Mer information, program och anmälan hittar du på amnesty.se/årsmöte. Anmäl dig nu!

CHRISTOFFER WISBERG
PROJEKTLEDARE ÅRSMÖTET
CHRISTOFFER.WISBERG@AMNESTY.SE
073 520 00 84

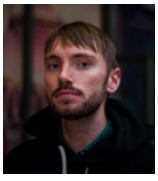

SVERIGE GICK INTE VIDARE, MIGRANTARBETARNA ÄR DOCK FORTSATT LIDANDE

Som säkert många utav er själva såg missade svenska landslaget chansen att få vara med under årets kommande världsmästerskap i fotboll. Det innebär dock såklart inte att vi på något sätt slutar ha fokus på frågan globalt, MR-kränkningarna fortsätter i skrivande stund och vi kommer fortsätta behöva påverka Qatar att faktiskt genomföra de reformer som de antagit.

Fokus just nu kommer dock vara att börja planera hur kampanjen ska se ut när vi närmar oss VM utifrån våra förutsättningar, med målet att kunna presentera en plan i början av hösten!

Med detta sagt kommer det fortsatt komma aktioner framöver för oss att agera på, framförallt ju närmare avspark för slutspelet som vi kommer. Men i vilken grad och form det kommer ta sig får framtiden utvisa.

DANIEL LUNDH
VERKSAMHETSUTVECKLARE
070 914 46 81
DANIEL.LUNDH@AMNESTY.SE

GLÖM INTE ATT NOMINERA TILL AKTIVISTPRISERNA!

Ni har väl inte missat att det fortfarande går att skicka in nomineringar till 2021-års aktivistpriser? Vem vill er grupp ska kamma hem priserna för årets aktivitet, årets mest kreativa kampanjidé eller årets eldsjäl? All info om priskategorierna och hur ni går tillväga för att nominera hittar ni i marsnumret av Insats. **Se till att skicka in er nominering till mig senast den 18 april.**

JULIA KARLSSON
VERKSAMHETSUTVECKLARE
JULIA.KARLSSON@AMNESTY.SE
0709 87 04 65

ÄNTLIGEN ÄR NORDIC YOUTH CONFERENCE TILLBAKA MED EN FYSISK KONFERENS!

NYC är för dig mellan 16 och 24 år som vill delta i en fullspäckad vecka med aktivism och mänskliga rättigheter. Varje år samlas ca 50 aktivister från Danmark, Finland, Island, Norge, Sverige och Färöarna för en lärorik och rolig vecka med workshops, föreläsningar, erfarenhetsutbyte och inspirerande möten.

I år är temat för konferensen Israels apartheid mot palestinier i Israel och de ockuperade palestinska territorierna. Under veckan kommer vi lära oss mer om förtrycket mot palestinier och sätt att agera mot apartheidregimen. Deltagarna fördjupar sig också i att strategiskt organisera aktioner och får möjlighet att planera och genomföra en stor aktion kopplad till temat. Årets konferens börjar den 27 juni och pågår fram till den 1 juli.

Observera att kampanjen är riktad mot den israeliska staten och inte mot judar eller judiska israeler.

Anmälan och mer information om konferensen hittar du på aktivism.amnesty.se/NYC. Där hittar du också material från tidigare år och om årets ämne. Har du några frågor? Tveka inte att kontakta mig!

CHRISTOFFER WISBERG
PROJEKTLEDARE ÅRSMÖTET
CHRISTOFFER.WISBERG@AMNESTY.SE
073 520 00 84

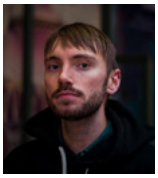

ANMÄL DIG TILL VÅRA DIGITALA GRUNDUTBILDNINGAR AMNESTY A & B

Nu är vårens alla datum för de nya digitala grundutbildningarna äntligen spikade. Läs mer om de två utbildningarna nedan, anmäl dig till det eller de tillfällen som passar dig och glöm inte att tipsa gruppmedlemmar, vänner och bekanta att göra detsamma!

AMNESTY A är en första introduktion till Amnesty International och den svenska sektionen. Vi går bland annat igenom hur organisationen är uppbyggd, vilka frågor vi jobbar med och vad en kan göra som aktivist hos oss. Utbildningen riktar sig både till den som precis tagit steget in i organisationen, t.ex. i en grupp eller nätverk, och den som bara är nyfiken på att veta mer om Amnesty och hur hen kan engagera sig.

Inbokade tillfällen:

- 13 april kl 18-20. Språk: engelska
- 17 maj kl 18-20. Språk: svenska
- 7 september kl 18-20. Språk: engelska

AMNESTY B går djupare in på de ämnen som nämnts under A-delen. Vi tittar till exempel närmare på organisationens åtagande och arbetsmetoder, jämlikhetsarbetet, globala och nationella verksamhetsstrategin samt hur du som medlem kan påverka både den lokala, nationella och internationella verksamheten.

Syftet med den nya Amnesty B är att du som deltagare ska få all den kunskap och de verktyg du behöver för att kunna få ut det du vill av ditt engagemang. Vi ser därför att det är en utbildning alla organiserade aktivister bör ha gått.

Inbokade tillfällen:

- 27 april kl 18-20. Språk: svenska

Mer information och anmälningsformulär till respektive utbildning hittar du på aktivistportalen (aktivism.amnesty.se/kalendarium)

KARIN DANELIUS
VERKSAMHETSUTVECKLARE
KARIN.DANELIUS@AMNESTY.SE
070-197 44 77

ANSLAGSTAVLA

Den 2 april genomfördes regionala gruppsekreterarutbildningar i Stockholm, Göteborg och Malmö!

U75 i Trollhättan i en 8 mars-aktion på skolan.

Inger Dejke från grupp 256 i Ljungskile höll tal om kriget i Ukraina i ett arrangemang tillsammans med bl.a. Rädda Barnen

U19 och U72 i Göteborg sågs för en gemensam aktion för Ukraina.

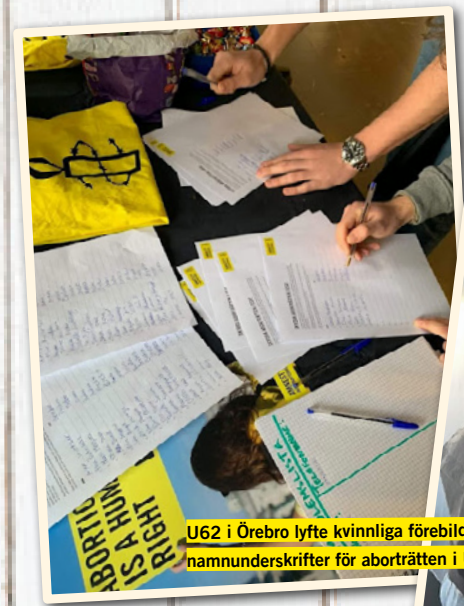

U62 i Örebro lyfte kvinnliga förebilder och samlade in namnunderskrifter för aborträtten i USA.

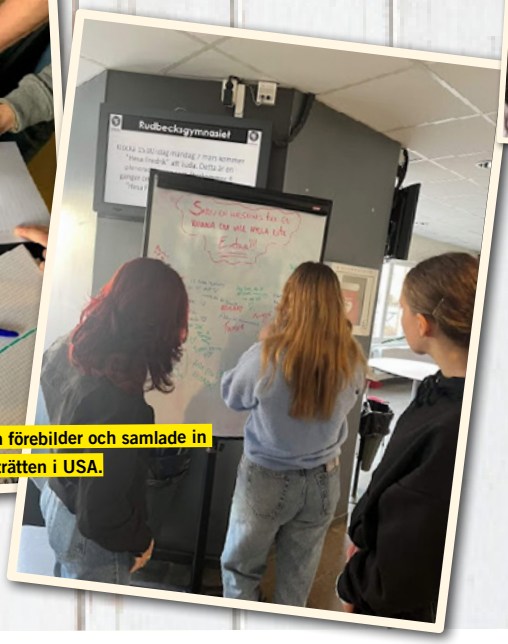

AMNESTY INTERNATIONAL

ADRESS: Box 4719, 116 92 Stockholm (besöksadress: Alsnögatan 11)
TELEFON: 08-729 02 00 **E-POST:** info@amnesty.se
WEBB: www.amnesty.se
MEDLEMSSIDOR: medlem.amnesty.se
PLUSGIRO: 90 00 72-0 **BANKGIRO:** 900-0720
REDAKTÖR FÖR INSATS: Julia Karlsson, *julia.karlsson@amnesty.se*

STÖD FÖR ORGANISERADE AKTIVISTER

INSATS: Månatligt kampanj- och informationsutskick
aktivism.amnesty.se/insats

AKTIVISTPORTALEN: Kampanjinformation, material, tips, instruktioner och riktlinjer för Amnestyaktivister
aktivism.amnesty.se